

УДК 378: 37.041: 37.043

DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2020.68-1.39>**Н. І. Чабан**кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри культурології
Херсонського державного університету**О. І. Тімуш**заступник директора з предметів художньо-естетичного циклу
Херсонського Таврійського ліцею мистецтв Херсонської міської ради**С. Ю. Богданова**учитель вищої категорії хореографічних дисциплін
Херсонського Таврійського ліцею мистецтв Херсонської міської ради

ДОСВІД ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ХОРЕОГРАФІЧНОГО КОЛЕКТИВУ «ДЖЕРЕЛЬЦЕ» ХЕРСОНЬКОГО ТАВРІЙСЬКОГО ЛІЦЕЮ МИСТЕЦТВ

У науковій статті узагальнено досвід творчої діяльності хореографічного колективу «Джерельце» Херсонського Таврійського ліцею мистецтв, який вирішує завдання виховання й розвитку творчо обдарованих дітей у сфері хореографічного мистецтва. Важливим підґрунтям творчої діяльності колективу «Джерельце» є організаційно-методичне забезпечення, що складається з навчальних програм предметів хореографічного циклу «Класична хореографія», «Народно-сценічна хореографія», «Сучасна хореографія», «Гімнастика», «Композиція», «Ансамбль», програми звітного концерту, діючого репертуару й перспективного плану хореографічних постановок.

Творчий підхід до постановочної роботи в колективі «Джерельце» реалізується шляхом вибору теми й музичного матеріалу майбутньої постановки, побудови сценарно-композиційного плану хореографічного танцю, постановки етюдів майбутньої композиції та цілеспрямованої роботи над хореографічною технікою виконавців танцювальних постановок.

Творчі досягнення хореографічного колективу «Джерельце» знайшли відображення у виконавській діяльності учнів, яка дозволяє продемонструвати танцювальне мистецтво засобами концертної, конкурсної і фестивальної діяльності. Концертні виступи хореографічного колективу «Джерельце» проводяться за певним порядком: керівник колективу враховує тематику концерту, вікові й соціальні характеристики аудиторії глядачів, відповідно до яких добираються концертні номери для публічного показу. Після планування танцювальних номерів здійснюється організаційна й репетиційна підготовка до сценічного виступу.

Участь хореографічного колективу «Джерельце» у місцевих, регіональних, усеукраїнських і міжнародних конкурсах і фестивалях відзначено дипломами I, II й III ступенів у різних жанрових номінаціях. Активна конкурсно-фестивальна діяльність хореографічного колективу «Джерельце» сприяє максимальному розкриттю творчого потенціалу учнів, підвищенню рівня виконавської майстерності, спонукає до створення оригінальних хореографічних постановок.

Ключові слова: ліцей мистецтв, хореографічний колектив, творча діяльність, організаційно-методичне забезпечення хореографічної роботи, постановочна робота, виконавська діяльність.

Постановка проблеми. У сучасному суспільстві творчий потенціал працівника суттєво впливає на якість і результативність професійної діяльності. Невипадково перед вітчизняними закладами середньої освіти поставлено завдання розвитку творчих здібностей і формування культурної компетентності учнівської молоді [5]. Ці завдання успішно вирішуються учнівським і педагогічним колективом Херсонського Таврійського ліцею мистецтв Херсонської міської ради. Організація навчальної творчої діяльності ліцеїстів здійснюється у шкільних колективах, одним із яких є зразковий художній хореографічний колектив «Джерельце».

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У творчій діяльності хореографічного колек-

тиву «Джерельце» використовуються теоретичні наробки та практичні досягнення таких відомих керівників-практиків танцювальних колективів, як К. Балог, М. Вантух, К. Василенко, В. Верховинець, П. Вірський, Р. Герасимчук, О. Гомон, А. Гуменюк, Б. Колногузенко, А. Кривохижа, Д. Ластівка, В. Петрик, Н. Уварова й ін. [2; 4]. Ними розкрито принципи творчої діяльності колективів, особливості організації хореографічної роботи, методи та прийоми навчально-репетиційної і постановочної роботи, а також виконавської діяльності учасників колективів. Водночас кожен хореографічний колектив реалізує творчу діяльність з урахуванням культурних традицій і норм навколишнього соціального середовища. Тому потре-

бують уточнення методики навчально-репетиційної і постановочної роботи відповідно до умов творчої діяльності конкретного хореографічного колективу. Базуючись на здобутках хореографічної педагогіки, керівником ліцейського колективу «Джерельце» С. Богдановою напрацьовано багаторічний досвід щодо успішного впровадження досягнень вітчизняних хореографів у творчій діяльності учнів ліцею. Тому значущим є досвід, набутий хореографічними колективами упродовж тривалої творчої діяльності.

Мета статті – зробити аналіз і узагальнення досвіду творчої діяльності хореографічного колективу «Джерельце» Херсонського Таврійського ліцею мистецтв.

Виклад основного матеріалу. На базі Херсонського Таврійського ліцею мистецтв Херсонської міської ради функціонує загальноосвітня школа й чотири відділення за спеціалізаціями, де забезпечується поглиблене вивчення предметів художньо-естетичного циклу. Триступенева організація загальної освіти передбачає навчання в 1–4-му класах ліцеїстів віком від 6-ти до 10-ти років (I ступінь), у 5–8-му класах ліцеїстів віком від 11-ти до 14-ти років (II ступінь), у 9–11-му класах навчаються учні віком від 14-ти до 18-ти років (III ступінь). Згідно зі Статутом навчального закладу, під час перебування в Таврійському ліцеї учні здобувають загальну середню освіту в обсязі Державного стандарту, поглиблено вивчають предмети художньо-естетичного циклу, окрім цього, здійснюється розвиток творчо обдарованих дітей засобами конкурсно-фестивальної, виставкової творчої діяльності образотворчого, музичного, хореографічного й театрального напрямів [6, с. 2]. Зразковий художній хореографічний колектив «Джерельце» створено в 1992 р., від дня заснування й понині його очолює вчитель хореографічних дисциплін Світлана Юрїївна Богданова. Організаційна структура колективу об'єднує три ланки колективу: молодшу, середню та старшу групи.

Заняття в молодшій групі забезпечує початковий рівень хореографічної освіти учнів віком від 6-ти до 10-ти років у навчальний час. Упродовж чотирирічного строку навчання реалізуються завдання зацікавлення молодших школярів і забезпечення їх початкової хореографічної підготовки в обраному виді мистецтва, розвитку музичного слуху, почуття ритму, формування основних рухових навичок, сприяння самовизначенню в подальшому хореографічному навчанні.

У середній групі навчаються ліцеїсти віком від 10-ти до 14-ти років, упродовж чотирьох років реалізується основний рівень хореографічної освіти в навчальний час. Серед завдань творчої діяльності колективу пріоритетними є збагачення хореографічного досвіду ліцеїстів із народно-сценічного танцю, розвиток ритміки й пластики їхніх рухів,

виховання інтересу до танцювального народно-сценічного мистецтва.

У старшій групі колективу творчістю займаються учні віком від 15-ти до 17-ти років, де впродовж двох років навчальної роботи реалізується вищий рівень хореографічної освіти. Освітні завдання цього рівня спрямовано на створення сприятливих умов для художнього й особистого розвитку ліцеїстів, формування уявлення про сучасні танцювальні форми, їхні стильові відмінності, опанування технік виконання сучасних танців, розвиток координації, пластичності й відчуття ритму, педагогічної допомоги в духовному становленні особистості.

Ці завдання у творчому колективі «Джерельце» вирішуються засобами танцювального мистецтва за такими основними напрямками його хореографічної діяльності, серед яких: навчально-репетиційна й постановочна робота, відновлення та збереження репертуару, перегляд концертів і хореографічних виступів професійних і аматорських хореографічних колективів, участь у фестивалях, конкурсах, концертах і благодійних заходах, виховна робота, організаційна робота з виготовлення реквізиту, костюмів, декорацій, збереження традицій колективу. Творчій діяльності колективу «Джерельце» сприяє розроблене керівником С. Богдановою організаційно-методичне забезпечення, яке включає: навчальні програми творчого колективу із предметів «Класична хореографія», «Народно-сценічна хореографія», «Сучасна хореографія», «Гімнастика», «Композиція», «Ансамбль», програму звітного концерту, діючий репертуар і перспективний план хореографічного колективу.

Творчий потенціал хореографічної діяльності реалізується передусім у постановочній роботі колективу «Джерельце», основними завданнями якої є підвищення хореографічної культури вихованців і ознайомлення їх із кращими зразками танцювального мистецтва. Постановочна робота здійснюється на основі розробленого керівником С. Богдановою діючого репертуару хореографічного колективу «Джерельце». До цього репертуару увійшли такі хореографічні постановки: «Пісня про Херсон» (вільна хореографія), «Юність» (сучасна хореографія), «Біленька киця» (класична хореографія), «Орхідея» (сучасна хореографія), «Віра, Надія, Любов» (сучасна хореографія), «Чарівні метелики» (дитяча хореографія), «Ромашки для мамы» (класична хореографія), «Вальс Терпсихори» (класична хореографія), «Козенята» (український танець), «Серенада» (класична хореографія), «Білий сон» (сучасна хореографія), «Козачок» (український танець), «Фантазія на тему «Березнянка»» (український танець), «Викрутаси» (український танець), «Моя Україно» (вільна хореографія), «На карнавал» (класична хореографія), «Шкільні пригоди» (дитяча хореографія),

«Віночок» (український танець), «Веселкові квіти» (демі-класика), «Ой, пливи, вінок!» (вільна хореографія), «На крилах вітру» (вільна хореографія), «Веселка» (демі-класика).

У постановочній роботі керівник колективу «Джерельце» дотримується хореографічних методик, рекомендованих Н. Бугасць, В. Василенком, В. Верховинцем, В. Волчуковою, О. Голдричем, С. Пінчук, В. Чміль, Л. Шевілою й іншими теоретиками та практиками з хореографічного мистецтва [1–3; 7–8]. Тому постановочна робота в усіх групах колективу здійснюється поетапно, зокрема: вибір теми постановки, вибір музичного матеріалу, визначення стилю, жанру й хореографічної мови обраної постановки, ознайомлення учасників колективу із задумом майбутньої постановки, обговорення сюжетних ліній і дій персонажів у танці, створення ескізів майбутніх костюмів і реквізиту, побудова композиційного плану, добір виконавців сюжетних ліній, практичне втілення творчого задуму в постановочних діях, відпрацювання танцювальних рухів і дій.

Творчий підхід до постановочної роботи реалізується у виборі теми й музичного матеріалу майбутньої постановки, коли керівник подумки створює узагальнений сюжетний образ танцю. На цьому етапі увага приділяється роботі з культурознавчою та хореографічною літературою, відеоматеріалами відомих танцювальних постановок, а також вивченню досвіду постановочної роботи відомих балетмейстерів і хореографів. Зокрема, постановочна робота над «Вальсом Терпсихори» у жанрі класичної хореографії передбачала ознайомлення з танцювальною культурою й міфами Давньої Греції, прослуховування вальсів Й. Штрауса, перегляд вальсових фрагментів із балетної постановки на музику С. Прокоф'єва «Попелюшка» тощо.

Високим рівнем творчості вирізняється побудова композиційного плану майбутньої хореографічної постановки. У процесі такої роботи створюється лібрето як сценарно-композиційний план хореографічного номеру. У розгорнутому хореографічному сценарії танцю відображено сюжетні лінії постановки, хореографічна лексика й малюнок танцю, костюми й реквізит.

Створення ескізів майбутніх костюмів і реквізиту потребує попереднього ознайомлення з історією театрального костюму. Наприклад, перед постановкою танцю «Серенада» у жанрі класичної хореографії керівник колективу «Джерельце» прочитала чимало історичної інформації щодо іспанських та італійських костюмів доби пізнього бароко (XVII–XVIII ст.) і романтизму (XIX ст.).

Творчі задуми С. Богданової як постановника танцю втілюються також в етюдах майбутньої композиції, де реалізуються хореографічна лексика й сюжетні замальовки танцю. Особлива увага при-

діляється танцювальній експозиції, яка дозволяє глядачам ознайомитись із дійовими особами хореографічної постановки. У процесі хореографічно-драматургічної зав'язки відбувається початок дій із розгортання основних сюжетних ліній танцю. Після такої роботи постановник працює над розвитком сюжетних ліній, які передбачають розгортання окреслених у зав'язці конфліктів. Найвищим напруженим моментом протистояння є кульмінація, що завершується розв'язкою сюжетних колізій танцю. Варто підкреслити, що творчі постановки С. Богданової вирізняються високохудожнім стилем, авторським підходом, педагогічною цілісністю, романтично піднесеним настроєм, доступністю для юних глядачів і виконавців сюжетного змісту й виконавської манери у створенні хореографічних еталонів краси та гармонії.

Цілеспрямована робота над хореографічною технікою ліцеїстів під час танцювальних постановок включає вправи з розвитку художньої уяви та творчої фантазії. Пропоновані керівником етюди для роботи в хореографічних групах спрямовано на реалізацію фрагментів майбутніх танцювальних постановок.

Творчі досягнення хореографічного колективу «Джерельце» знайшли відображення у виконавській діяльності учнів, яка дозволяє продемонструвати танцювальне мистецтво засобами концертної, конкурсної і фестивальної діяльності. Участь вихованців у концертах, конкурсах і фестивалях вимагає емоційної напруги, творчої активності, мобілізації всіх фізичних і духовних сил, спрямованих на досягнення запланованого результату показу хореографічної постановки. Як підкреслював В. Верховинець, у процесі виконавської діяльності хореографічний колектив ознайомлює глядачів із кращими зразками танцювального мистецтва, із життям і діяльністю провідних хореографів, танцюристів і художніх колективів [2, с. 78].

Концертні виступи хореографічного колективу «Джерельце» проводяться за певним порядком. Керівник колективу передусім урахує тематику концерту. Відповідно до цієї тематики добираються концертні номери для публічного показу. С. Богданова приділяє значну увагу віковим і соціальним характеристикам аудиторії глядачів. Наприклад, якщо концерт проводиться до Дня матері чи 8 Березня й основною аудиторією є матусі й бабусі учнів Херсонського Таврійського ліцею мистецтв, доречними будуть хореографічні постановки «Ромашки для мамы» у жанрі класичної хореографії, «Віра, Надія, Любов» і «Орхідея» у жанрі сучасної хореографії, «Веселкові квіти» у жанрі демі-класики, «Козенята» й «Фантазія на тему «Березнянка» у жанрі українського танцю, «Чарівні метелики» у жанрі дитячої хореографії.

Після планування танцювальних номерів для тематичного концерту здійснюється організаційна

й репетиційна підготовка до сценічного виступу. Організаційна підготовка сценічного виступу враховує місце проведення тематичного концерту, адже залежно від розмірів і розташування сцени, глядацької зали корегується хореографічна постановка концертних номерів. Наприклад, міський святковий концерт до Дня вчителя може проводитись на сцені концертної зали херсонського кінотеатру «Ювілейний» чи Херсонського обласного академічного музично-драматичного театру ім. М. Куліша. У першому випадку велика сцена надає можливість задіяти в танцювальних номерах повний склад учасників, натомість значно менша театральна сцена потребує корегування танцювальних постановок через меншу кількість задіяних танцюристів.

Після організаційних заходів із підготовки концертних номерів здійснюються репетиції з їх учасниками. Структурна побудова репетицій обов'язково передбачає проведення попереднього хореографічного тренажу з виконання танцювальних вправ у класичному чи народно-сценічному жанрі залежно від жанрової специфіки концертних номерів. У таких вправах С. Богданова практикує окремі танцювальні рухи, їх комбінації, цілісні танцювальні композиції та етюди, що є складовими частинами концертних номерів.

Тематика концертних виступів хореографічного колективу «Джерельце» відрізняється багатю палітрою. Це, зокрема, концертні виступи до відкриття міського конкурсу майстрів художнього читання «Мова моя калинова» за участю зведеного колективу, вересневого святкування для учнів першого класу «Посвята в хореографи», участь в урочистостях із нагоди святкування Дня міста, Дня народження ліцею, Дня вчителя, відкриття VIII Міжнародної науково-практичної конференції та XXII Всеукраїнських педагогічних читань «В. Сухомлинський у діалозі із сучасністю».

У Херсонському Таврійському ліцеї мистецтв постійно проводяться звітні концерти хореографічних колективів. Це традиційні щорічні хореографічні асамблеї, у яких беруть участь усі групи й зведений склад колективу, а також звітні концерти обласного осередку хореографічної спілки України. Такі огляди художньої самодіяльності активізують творчий потенціал хореографічного колективу «Джерельце» і дозволяють презентувати навчально-творчі здобутки й надбання його учасників. Концертна програма творчого звіту хореографічного колективу «Джерельце» складається з декількох концертних номерів, що демонструють танцювальну майстерність виконавців у різних жанрах – класичних, сучасних і народно-сценічних танцювальних постановках. У звітних концертних постановках керівник колективу С. Богданова намагається задіяти вихованців усіх вікових категорій; концертні номери добираються

за участю виконавців молодшої, середньої і старшої груп хореографічного колективу.

По закінченні тематичного чи звітного концерту С. Богданова завжди організовує обговорення якості виконання концертних номерів учасниками хореографічного колективу «Джерельце». Під час обговорення демонструються відеозаписи концертів, їх перегляд супроводжується аналізом позитивних і негативних моментів у виконанні концертних постановок, з'ясовуються причини помилок, яких припустилися виконавці, пояснюються шляхи їх виправлення.

Окрім концертів і оглядів, у виконавчій діяльності хореографічного колективу «Джерельце» суттєве місце посідають конкурси й фестивалі. Активна конкурсно-фестивальна діяльність колективу сприяє максимальному розкриттю творчого потенціалу учнів, підвищенню рівня виконавської майстерності, є постійним джерелом натхнення, спонукає до створення оригінальних хореографічних постановок і відзначена нагородами конкурсів різних рівнів.

Важливою стала участь хореографічного колективу «Джерельце» у місцевих та регіональних конкурсах і фестивалях. У період 2011–2019 рр. колективу «Джерельце» було присуджено диплом за I місце у II регіональному конкурсі хореографічного мистецтва «Магія танцю» у номінації «Вільна танцювальна категорія», V регіональному хореографічному конкурсі малих груп «Ми з України»; вихованці колективу здобули дипломи I, II і III ступенів за результатами участі в обласному огляді-конкурсі дитячої та юнацької творчості «Таврійський барвограй»; дипломом було відзначено участь колективу в регіональному фестивалі-конкурсі «Верховиця степова криниця» (м. Каховка); дипломи I та II ступенів стали творчим досягненням колективу після участі в обласному хореографічному конкурсі малих груп «Ми з України»; дипломом II ступеня міського фестивалю дитячих хореографічних колективів «Таврійське розмаїття» колектив нагороджено в номінації «Народна хореографія»; в обласному конкурсі малих форм хореографії «Зимова казка» II місце посіли хореографічні постановки у виконанні Анастасії Горобець у номінації «Демі-класика» й Олени Гончар у номінації «Сучасний танець». У вказаний період дипломи II і III ступенів колектив «Джерельце» отримав за участь у III і V міських фестивалях-конкурсах хореографічних колективів «Танцюй, Херсон!»; виступи в обласному конкурсі хореографічних колективів ім. Т. Ерліх «Весняний розмай» і обласному хореографічному конкурсі малих груп «Ми з України» принесли вихованцям колективу дипломи III ступеня. Диплом «За перший крок до балетмейстерської майстерності» II регіонального конкурсу хореографічного мистецтва отримала постановка

«Магія танцю» у виконанні Анастасії Горобець. Вагомим здобутком колективу «Джерельце» стали також дипломи обласного відбіркового туру Всеукраїнського фестивалю-конкурсу народної хореографії ім. Павла Вірського й регіонального дитячого фестивалю «Світ талантів – південна Україна» у номінаціях «Естрадний танець» і «Народний та народний стилізований танець».

Порівняно з регіональним рівнем більш масштабним є національний і міжнародний рівні проведення хореографічних конкурсів і фестивалів. Танцюристи колективу посіли I місце у Всеукраїнському конкурсі хореографічних колективів «Натхнення» (номінації «Масові композиції», «Народний танець»), Всеукраїнському фестивалі мистецтв «Таврійський Art-Music-Dance», Всеукраїнському фестивалі мистецтв «На крилах гармонії». Дипломами I ступеня колектив було нагороджено за результатами участі у Відкритому всеукраїнському фестивалі хореографічного мистецтва «Магія танцю» у номінаціях «Естрадний танець» і «Малі хореографічні форми»; дипломи II і III ступенів за участь у згаданому фестивалі було присуджено в номінаціях «Класична хореографія», «Народний танець», «Малі хореографічні форми» і «Дитяча хореографія». Диплом цього ж фестивалю дістався й творчій лабораторії хореографічного колективу «Джерельце» у номінації «Сам собі балетмейстер». У скарбниці творчих досягнень учасників колективу є також диплом Всеукраїнського фестивалю-конкурсу авторських хореографічних творів «Верховинця степова криниця».

Хореографічний колектив «Джерельце» є не лише постійним учасником творчих звітів Херсонського обласного осередку Національної хореографічної спілки хореографів України, але й традиційно бере участь у таких визначних культурних проєктах міста Херсон, як «День міста», заходи з нагоди державних свят, урочистості до Дня вчителя, церемонії нагородження переможців міських і обласних конкурсів. Необхідно підкреслити, що вихованці колективу «Джерельце» щороку активно задіяні у фестивальних заходах міжнародного рівня, а саме: диплом за I місце став результатом презентації творчих досягнень у Міжнародному фестивалі-конкурсі мистецтв «Перлина біля моря – 2019» (м. Одеса); вихованців колективу постійно запрошують до участі в щорічній карнавальній ході Міжнародного фестивалю театрального мистецтва «Мельпомена Таврії».

Творчий колектив «Джерельце» активно співпрацює з різними закладами системи освіти, про що свідчать подяки Українського державного центру позашкільної освіти «За плідну творчу працю та організаційну роботу у проведенні семінару-практикуму для керівників хореографічного мистецтва «Формування естетичної культури учасників творчих колективів засобами хореографічного мистецтва», Суворовської районної

ради в м. Херсон, Комунального вищого навчального закладу «Херсонська академія неперервної освіти» Херсонської обласної ради.

Перспективним планом хореографічного колективу «Джерельце» передбачено низку нових творчих постановок у 2020–2021 рр., серед них «Школярки», «Трубочист» (дитяча хореографія) і «Забавлянки» (український танець) для молодшої групи, «Мрійники» (класична хореографія), «Співай, скрипка» (угорський танець) і «Прогулянка» (класичний танець) для середньої групи, «Сентиментальне танго» (стилізований танець), «Прозоре небо» (сучасна хореографія) і «На тебе чекаю» (класична хореографія) для старшої групи, а також «Діти України» (стилізована хореографія) для зведеного складу виконавців. Це свідчить, що хореографічний колектив «Джерельце» під керівництвом С. Богданової є не лише провідним творчим колективом Херсонського Таврійського ліцею мистецтв, але й осередком збереження хореографічних традицій та носієм духовного розвитку молоді.

Висновки і пропозиції. Вивчення й узагальнення досвіду творчої діяльності хореографічного колективу «Джерельце» Херсонського Таврійського ліцею мистецтв дозволило дійти таких висновків:

1. Колектив «Джерельце» Херсонського Таврійського ліцею мистецтв вирішує завдання виховання й розвитку творчо обдарованих дітей у сфері хореографічного мистецтва. Важливим підґрунтям творчої діяльності колективу «Джерельце» є організаційно-методичне забезпечення, що складається з навчальних програм предметів хореографічного циклу «Класична хореографія», «Народно-сценічна хореографія», «Сучасна хореографія», «Гімнастика», «Композиція», «Ансамбль», програми звітного концерту, діючого репертуару й перспективного плану хореографічних постановок.

2. Творчий підхід до постановочної роботи в колективі «Джерельце» реалізується шляхом вибору теми й музичного матеріалу майбутньої постановки, побудови сценарно-композиційного плану хореографічного танцю, постановки етюдів майбутньої композиції і цілеспрямованої роботи над хореографічною технікою виконавців танцювальних постановок.

3. Творчі досягнення й результативність хореографічного колективу «Джерельце» знайшли відображення у виконавській діяльності учнів, яка дозволяє продемонструвати танцювальне мистецтво засобами концертної, конкурсної і фестивальної діяльності. Концертні виступи хореографічного колективу «Джерельце» проводяться за певним порядком: керівник колективу враховує тематику концерту, вікові й соціальні характеристики аудиторії глядачів, відповідно до яких доби-

раються концертні номери для публічного показу. Після планування танцювальних номерів здійснюється організаційна й репетиційна підготовка до сценічного виступу.

4. Активна конкурсно-фестивальна діяльність хореографічного колективу «Джерельце» сприяє максимальному розкриттю творчого потенціалу учнів, підвищенню рівня виконавської майстерності, спонукає до створення оригінальних хореографічних постановок. Участь хореографічного колективу «Джерельце» у місцевих, регіональних, усеукраїнських і міжнародних конкурсах і фестивалях відзначено дипломами I, II й III ступенів у різних жанрових номінаціях.

Результати висвітлення досвіду творчої діяльності хореографічного колективу «Джерельце» дозволили визначити подальші напрями дослідження проблеми залучення учнівської молоді до творчості у шкільних колективах. Це простеження впливу творчих досягнень колективу на формування культурних компетентностей учнівської молоді, аналіз взаємозв'язку методів і форм організації творчої діяльності учнів.

Список використаної літератури:

1. Бугаєць Н., Волчукова В., Пінчук М. Методика роботи з хореографічним колективом. Харків : ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2009. 98 с.
2. Верховинець В. Теорія українського народного танцю. Київ : Муз. Україна, 1990. 150 с.
3. Голдріч О. Методика роботи з хореографічним колективом : посібник для студентів-хореографів навчальних закладів України I–II рівнів акредитації. Львів : Сполом, 2007. 72 с.
4. Пovalій Т. Історія хореографічного мистецтва : навчально-методичний посібник. Суми : СПДФО Пovalій К.В., 2014. 120 с.
5. Про освіту : Закон України від 5 вересня 2017 р. № 2145–VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № № 38–39. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 19.11.2019).
6. Статут Херсонського Таврійського ліцею мистецтв Херсонської міської ради. Херсон, 2014. 22 с. URL: http://html.com.ua/statut_html (дата звернення: 30.10.2019).
7. Чмиль В. Композиция и постановка танца (на базе основной общеобразовательной школы). Київ, 1991. 37 с.
8. Шевіла Л. Особливості підбору репертуару для дитячого хореографічного колективу: матеріали виступу на засіданні методичного об'єднання Центру творчості дітей та юнацтва. Тернопіль, 2015. 9 с. URL: <https://elar.ipro.edu.te.ua/bitstream/VISTUP> (дата звернення: 18.10.2019).

Chaban N., Timush O., Bohdanova S. The experience of creative activity of the choreographic group “Dzhereltse” of Khersonskiy Tavriiskiy lyceum of Arts

The experience of the creative activity of a choreographic group “Dzhereltse” of Khersonskiy Tavriiskiy lyceum of Arts, that decided the task of education and development of the creatively gifted children in the field of a choreographic art is generalized in the scientific article. The organizationally-methodical providing, that consists of the education programs of the choreographical cycle, such as the “Classical choreography”, “Folk-stage choreography”, “Modern choreography”, “Gymnastics”, “Composition”, “Ensemble”, the programs of the reporting concert, the current repertoire and the perspective plan of the choreographical stagings is the important soul of the creative activity of the group “Dzhereltse”.

The creative methods of the staged work at the group “Dzhereltse” are realized by the choice of the theme and musical material of the future setting, the construction of the scenario and the compositional plan of choreographic dance, the staging of etudes of the future composition and the targeted work on the choreographic technic of the dancers.

The creative achievements found a reflection in the activity of students, that allows showing art facilities of concerto, competitive and festival activity.

The performances of the choreographic group “Dzhereltse” are held by the fixed order. The leader of the group takes into account the subject matter of the concert, age profiles, and social descriptions of the audience, following that the concerto numbers reach for a public show.

The organizational and rehearsal preparation for a stage performance comes true after planning the dancing numbers.

Participation of the choreographic group “Dzhereltse” in local, regional, all-Ukrainian and international competitions and festivals is rewarded by diplomas of the First, Second and Third degrees in different genre nominations. The activity of the choreographic group “Dzhereltse” in competitions and festivals contributes to the maximal opening of the creative potential of students and increases the level of their abilities and skills. It induces the creation of the original choreographic compositions.

Key words: *lyceum of arts, choreographic group, creative activity, organizational and methodical providing of choreographic work, staging.*